ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ)
ΤΗΣ 27ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1983 [1]

Volkswagenwerk AG
κατά Hauptzollamt Braunschweig
(αίτηση του Finanzgericht Hamburg για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Δασμολογικές προτιμήσεις — προσκόμιση των πιστοποιητικών καταγωγής»

Υπόθεση 321/82

Περίληψη

Κοινό δασμολόγιο — Σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών — Αναστολή των δασμών μέχρις ενός ανωτάτου ορίου — Πιστοποιητικό καταγωγής των εμπορευμάτων — Προσκόμιση μετά την επαναφορά των δασμών — Αποκλεισμός από το ευεργέτημα της αναστολής

(Κανονισμός του Συμβουλίου 2789/79, άρθρο 1, παράγραφος 3 και άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2)

Από το σύνολο των διατάξεων του κανονισμού 2789 περί ανοίγματος δασμολογικών προτιμήσεων για ορισμένα προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών και, ιδίως, από το άρθρο 1, παράγραφος 2, και το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, συνάγεται ότι η προσκόμιση του πιστοποιητικού καταγωγής των εν λόγω προϊόντων είναι απαραίτητη για τον καταλογισμό στο ανώτατο όριο εισαγωγών με αναστολή των δασμών, το οποίο καθορίζεται δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 3 και ότι ο καταλογισμός αυτός είναι απαραίτητος για τη χορήγηση του ευεργετήματος της δασμολογικής ατέλειας.

Κατά συνέπεια, η αναστολή της επιβολής των δασμών που προβλέπει ο κανονισμός αυτός δεν εφαρμόζεται σε εμπορεύματα που έχουν εισαχθεί, προσκομιστεί προς εκτελωνισμό και δηλωθεί προς διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την επαναφορά των δασμών, εφόσον το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομίζεται μετά την έναρξη ισχύος της επαναφοράς αυτής.

Στην υπόθεση 321/82,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Finanzgericht Hamburg προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

VOLKSWAGENWERK AG, Wolfsburg,

και

HAUPTZOLLAMT BRAUNSCHWEIG,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία ορισμένων κανονισμών του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή των δασμολογικών προτιμήσεων που χορηγεί η Κοινότητα σε ορισμένα προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

συγκείμενο από τους T. Koopmans, πρόεδρο τμήματος, A. O'Keeffe και G. Bosco, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: S. Rozès
γραμματέας: P. Heim

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Η διάταξη περί παραπομπής, η εξέλιξη της διαδικασίας και οι παρατηρήσεις που κατατέθηκαν δυνάμει του άρθρου 20 του οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1. Προκειμένου να υλοποιηθεί η κοινοτική προσφορά που κατατέθηκε στο πλαίσιο του συστήματος γενικευμένων προτιμήσεων που θεσπίστηκε από την UNCTAD (Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη) υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών, το Συμβούλιο θέσπισε στις 10 Δεκεμβρίου 1979 τον κανονισμό 2789/79 περί ανοίγματος δασμολογικών προτιμήσεων για ορισμένα προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών (ABl. L 328, σ. 25). Ο κανονισμός αυτός προβλέπει για το έτος 1980 την πλήρη αναστολή των δασμών του κοινού δασμολογίου που αφορούν τα προϊόντα που περιελήφθησαν σε παράρτημα μέσα στα πλαίσια ενός ανώτατου κοινοτικού ορίου

για κάθε κατηγορία προϊόντων (άρθρο 1). Δυνάμει του άρθρου 2 του ίδιου κανονισμού η είσπραξη των δασμών μπορεί να επαναφερθεί αν επιτευχθούν τα προβλεπόμενα ανώτατα όρια, αυτό δε μέχρι το τέλος του έτους, για το οποίο πρόκειται. Η Επιτροπή ελέγχει, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών, το βαθμό εξάντλησης των ανώτατων ορίων και επαναφέρει, αν χρειαστεί, με κανονισμό την είσπραξη των δασμών (άρθρο 4). Σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού.

«1. Ο πραγματικός καταλογισμός στα ανώτατα όρια και στα ανώτατα κοινοτικά ποσά των εισαγωγών των εν λόγω προϊόντων διενεργείται κατά το μέτρο που τα προϊόντα αυτά προσκομίζονται στο τελωνείο με διασαφήσεις περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία, αναλόγως της δασμολογικής αξίας των προϊόντων αυτών και συνοδεύονται με πιστοποιητικό καταγωγής σύμφωνα με τους κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 1, παράγραφος 2.

2. Ένα εμπόρευμα δεν μπορεί να καταλογιστεί σε ένα ανώτατο όριο ή σε ένα ανώτατο ποσό παρά μόνο αν το πιστοποιητικό καταγωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προσκομιστεί πριν από την ημερομηνία, κατά την οποία επαναφέρθηκε η είσπραξη των δασμών.

3. Ο βαθμός της πραγματικής εξάντλησης των ανωτάτων ορίων και των ανωτάτων ποσών διαπιστώνεται επί κοινοτικού επιπέδου βάσει των εισαγωγών που καταλογίζονται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2.»

Όσον αφορά το πιστοποιητικό καταγωγής που αναφέρεται σ' αυτό το άρθρο, ο κανονισμός 3067/79 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 1979, περί του ορισμού της εννοίας των προϊόντων καταγωγής για την εφαρμογή δασμολογικών προτιμήσεων χορηγουμένων από την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα σε ορισμένα προϊόντα χωρών υπό ανάπτυξη (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 94) προβλέπει ότι πρέπει να προσκομιστεί στις τελωνειακές αρχές του κράτους μέλους εισαγωγής σύμφωνα με τις διατυπώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις αυτού του κράτους.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 αυτού του κανονισμού, το πιστοποιητικό πρέπει να κατατεθεί σε προθεσμία δέκα μηνών, που υπολογίζονται από την ημερομηνία έκδοσης από την αρμόδια κρατική αρχή της δικαιούχου χώρας εξαγωγής, στο τελωνείο της Κοινότητας όπου προσκομίζονται τα εμπορεύματα. Πάντως, σύμφωνα με το άρθρο 11, τα πιστοποιητικά που κατατίθενται μετά τη λήξη αυτής της προθεσμίας μπορούν να γίνουν δεκτά από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές όταν η μη τήρηση της προθεσμίας οφείλεται σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή σε εξαιρετικές περιστάσεις και, εκτός από αυτές τις περιπτώσεις, όταν τα προϊόντα προσκομίστηκαν πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.

2. Η εταιρεία Volkswagenwerk AG, προσφεύγουσα στην κυρία δίκη, απολαύει για τα εμπορεύματα που εισάγει «Zollbehandlung ohne Abfertigung» (τελωνειακού διακανονισμού χωρίς εκτελωνισμό) που προβλέπεται από το άρθρο 40, στοιχείο α του «Zollgesetz» (νόμου περί δασμών). Σύμφωνα με αυτή τη ρύθμιση ο δηλών μπορεί να θέσει το εν λόγω εμπόρευμα σε ελεύθερη κυκλοφορία κατόπιν εγγραφής στα λογιστικά του βιβλία που ενεργεί ο ίδιος. Με την εγγραφή αυτή γεννάται η τελωνειακή οφειλή.

Στις 11 Μαρτίου 1980, η προσφεύγουσα στην κυρία δίκη δήλωσε στο Zollamt του Wolfsburg τα εμπορεύματα που είχε αναγράψει στα λογιστικά της βιβλία το Φεβρουάριο 1980 με διασάφηση για το Φεβρουάριο 1980. Μεταξύ των εμπορευμάτων αυτών βρίσκονταν τέσσερις παρτίδες συσσωρευτών της δασμολογικής κλάσης 85.04 προέλευσης Γιουγκοσλαβίας που είχε αναγράψει στα λογιστικά της βιβλία στις 21, 28 και 29 Φεβρουαρίου 1980 με δασμολογική προτίμηση «απαλλαγμένα». Για τους συσσωρευτές αυτούς

ζήτησε τη δασμολογική απαλλαγή που προβλέπεται από τον ανωτέρω κανονισμό 2789/79. Εντούτοις, μόλις τον Απρίλιο 1980 η προσφεύγουσα στην κυρία δίκη προσκόμισε τα απαιτούμενα πιστοποιητικά καταγωγής προς απόδειξη της καταγωγής των συσσωρευτών.

Η είσπραξη δασμών επί των ηλεκτρικών συσσωρευτών με μόλυβδο καταγωγής Γιουγκοσλαβίας είχε επαναφερθεί από τις 8 Μαρτίου 1980 με τον κανονισμό 545/80 της Επιτροπής, της 3ής Μαρτίου 1980 (ABl. L 60, σ. 14).

Με διορθωτική απόφαση της 19ης Μαρτίου 1980, το Hauptzollamt Braunschweig εφάρμοσε ως προς τους συσσωρευτές το δασμολογικό συντελεστή τρίτων χωρών 9,5 % και επέβαλε δασμό 28 914,50 γερμανικών μάρκων (DM) με την αιτιολογία ότι τα πιστοποιητικά καταγωγής δεν είχαν προσκομιστεί μέσα στη χρονική περίοδο κατά την οποία ίσχυε ο προτιμησιακός δασμολογικός συντελεστής.

Αφού απορρίφθηκε η ένσταση που άσκησε κατ' αυτής της διορθωτικής αποφάσεως, η προσφεύγουσα στην κυρία δίκη άσκησε προσφυγή ενώπιον του Finanzgericht του Αμβούργου. Προς στήριξη της προσφυγής προβάλλει κατ' ουσία ότι ως προς την εφαρμογή του προτιμησιακού δασμολογικού συντελεστή δεν έχει σημασία η στιγμή της προσκόμισης του πιστοποιητικού καταγωγής αλλά η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, που εν προκειμένω έγινε με την αναγραφή τους στα λογιστικά βιβλία σύμφωνα με το άρθρο 40, στοιχείο α, του «Zollgesetz » και, συνεπώς, πριν από την κατάργηση του προτιμησιακού δασμολογικού συντελεστή. Σχετικώς, αναφέρεται στην απόφαση της 10ης Ιουνίου 1982 (Weidenmann, 231/81, Συλλογή 1982, σ. 2259), κατά την οποία

«Η αναστολή της επιβολής δασμών δυνάμει του άρθρου 1 του κανονισμού 3004/75 του Συμβουλίου είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί σε εμπορεύματα που έχουν εισαχθεί, προσκομισθεί προς εκτελωνισμό και δηλωθεί προς διασάφηση για ανάλωση το 1976, ακόμη και αν το πιστοποιητικό καταγωγής προσεκομίσθη μετά τη λήξη της εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού . . .»

Το Hauptzollamt, καθού στην κυρία δίκη, επικαλέστηκε την ίδια απόφαση, καθώς και το άρθρο 3 του κανονισμού 2789/79 για να υποστηρίξει ότι οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη χορήγηση του προτιμησιακού δασμολογικού συντελεστή, περιλαμβανομένης και της προσκόμισης του πιστοποιητικού καταγωγής, έπρεπε να είχαν πληρωθεί πριν από την επαναφορά των δασμών.

3. Στο σκεπτικό της διάταξής του το Finanzgericht σημειώνει ότι τα περιστατικά που έδωσαν αφορμή για την απόφαση Weidenmann διαφέρουν από τα περιστατικά της προκειμένης υπόθεσης. Πράγματι, η εισαγωγή, για την οποία επρόκειτο στην υπόθεση Weidenmann, διενεργήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1976, δηλαδή κατά την περίοδο εφαρμογής του κανονισμού 3004/75 (ABl. L 310, 1975, σ. 24) περί ανοίγματος δασμολογικών προτιμήσεων ως προς ορισμένα προϊόντα για το έτος 1976, ενώ το πιστοποιητικό καταγωγής δεν κατατέθηκε παρά στις 2 Φεβρουαρίου 1977. Στην περίπτωση αυτή η επιβολή των δασμών δεν είχε, εντούτοις, επαναφερθεί, επειδή η αναστολή των δασμών είχε παραταθεί για το 1977 με τον κανονισμό 3022/76 (ABl. L 349, 1976, σ. 69).

Καίτοι είναι βέβαιο ότι το διατακτικό της υπόθεσης Weidenmann δεν κάνει καμία επιφύλαξη ως προς την επαναφορά των δασμών, η απόφαση φαίνεται, εντούτοις, να εκκινεί από το ενδεχόμενο ότι το πιστοποιητικό καταγωγής δεν μπορεί να κατατεθεί μετά τη λήξη της περιόδου εφαρμογής του προτιμησιακού δασμολογικού συντελεστή παρά μόνο αν δεν έχουν επαναφερθεί οι δασμοί. Σχετικώς, το Finanzgericht τονίζει ότι σύμφωνα με την αιτιολογία της απόφασης η κατάθεση του πιστοποιητικού μπορεί να είναι μεταγενέστερη της διασάφησης υπό τον όρο ότι προηγείται της επαναφοράς της επιβολής των δασμών (σκέψη 9) και ότι η ίδια αυτή αιτιολογία

λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η αναστολή των δασμών παρατάθηκε το 1977 χωρίς διακοπή ή τροποποίηση (σκέψη 12).

Εξάλλου, το εθνικό δικαστήριο τονίζει ότι, σύμφωνα με την απόφαση, τα άρθρα 7 και 11 του εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής καταδεικνύουν ότι το πιστοποιητικό καταγωγής μπορεί εγκύρως να προσκομισθεί εντός προθεσμίας πολλών μηνών μετά από την εισαγωγή, πράγμα που οδηγεί τους επιχειρηματίες να πιστεύουν ευλόγως ότι έχουν δικαίωμα να προσκομίζουν κάθε πιστοποιητικό εφόσον είναι έγκυρο (σκέψη 11). Σχετικώς, η οδηγία 82/57 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 1981, περί καθορισμού ορισμένων διατάξεων εφαρμογής της οδηγίας 79/695 του Συμβουλίου περί εναρμονίσεως των διαδικασιών θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων (ΕΕ L 28, 1982, σ. 38) δεν περιείχε στο άρθρο 7 καμία ένδειξη περί ρητού περιορισμού της προθεσμίας προσκόμισης των πιστοποιητικών καταγωγής λόγω επαναφοράς των δασμών. Αντιθέτως, δέχεται, καταρχήν την προσκόμιση μετά τη λήξη της περιόδου κατά την οποία είχαν αναστα λεί οι δασμοί.

Θεωρώντας ότι ούτε οι εφαρμοστέες διατάξεις ούτε η απόφαση της 10ης Ιουνίου 1982 καθιστά δυνατή την επίλυση του ζητήματος αν το πιστοποιητικό καταγωγής μπορεί να προσκομισθεί μετά την επαναφορά των δασμών, το Finanzgericht με διάταξη της 29ης Οκτωβρίου 1982 ανέβαλε την έκδοση απόφασης και υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει ο κανονισμός ΕΟΚ 2789/79, ιδίως το άρθρα 2 και 3, σε συνδυασμό με τον κανονισμό ΕΟΚ 3067/79, ιδίως τα άρθρα 7 και 11, να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι το πιστοποιητικό καταγωγής δεν μπορεί πλέον να προσκομισθεί εγκύρως μετά την επαναφορά του δασμού;»

4. Η διάταξη περί παραπομπής πρωτοκολλήθηκε στο Δικαστήριο στις 16 Δεκεμβρίου 1982.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του πρωτοκόλλου περί του οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις η εταιρεία Volkswagenwerk AG, εκπροσωπούμενη από τους Bergler και Richter, και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Jürgen Grunwald και Ξενοφώντα Γιαταγάνα, μέλη της νομικής της υπηρεσίας.

Με διάταξη της 18ης Μαΐου 1983 το Δικαστήριο κατ' εφαρμογή του άρθρου 95 του κανονισμού διαδικασίας ανέθεσε την εκδίκαση της υποθέσεως στο πρώτο τμήμα.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

II — Γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου

Η εταιρεία *Volkswagenwerk AG προσφεύγουσα στην κυρία δίκη*, εμμένει κατ' ουσίαν στην άποψη που υποστήριξε ενώπιον του Finanzgericht. Θεωρεί ότι δυνάμει των κανονισμών που εφαρμόζονται εν προκειμένω και της προαναφερομένης αποφάσεως της 10ης Ιουνίου 1982 το μόνο σημείο αναφοράς που πρέπει να γίνει δεκτό για τη χορήγηση της προτίμησης είναι η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εν λόγω εμπορευμάτων, δηλαδή, εν προκειμένω, η ημερομηνία, κατά την οποία αναγράφηκαν στα λογιστικά βιβλία βάσει της απλοποιη-

μένης διαδικασίας διασάφησης που προβλέπεται στο άρθρο 40, στοιχείο α, του Zollgesetz.

Τονίζει, εξάλλου, ότι το κοινοτικό σύστημα προτιμήσεων υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών προβλέπει μέτρα κλιμακούμενα αναλόγως αν πρόκειται για προϊόντα ευαίσθητα, ή μη ευαίσθητα ή καθόλου ευαίσθητα. Πράγματι, η δυνατότητα που προβλέπεται στο άρθρο 2 του κανονισμού 2789/79 περί επαναφοράς για τα ημιευαίσθητα προϊόντα, για τα οποία πρόκειται εδώ, δασμών όταν επιτευχθούν τα προβλεπόμενα ανώτατα όρια, αποτελεί ένα απαραίτητο ρυθμιστικό μέσο, αλλά και επαρκές για να διασφαλισθεί η προστασία της Κοινότητας. Όπως καταδεικνύει η επαναφορά δασμών που έγινε, εν προκειμένω, από τις 8 Μαρτίου 1980, η δυνατότητα αυτή περιορίζει ήδη σοβαρά την αποτελεσματικότητα αυτού του μέσου συνεργασίας για την ανάπτυξη. Η εφαρμογή ενός πρόσθετου περιοριστικού μέτρου όσον αφορά την προσκόμιση του πιστοποιητικού καταγωγής ισοδυναμεί με απρόβλεπτη ανάκληση της προτίμησης, έτσι ώστε τα ημιευαίσθητα προϊόντα να έχουν την ίδια μεταχείριση με τα ευαίσθητα προϊόντα. Έτσι, ο επιδιωκόμενος στόχος στα πλαίσια της αναπτυξιακής πολιτικής, δηλαδή η προώθηση των εν λόγω εισαγωγών, θα απειλούνταν σοβαρά όσον αφορά τα ημιευαίσθητα προϊόντα.

Η *Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* θεωρεί ότι η ατέλεια δασμών βάσει του κανονισμού 2789/79 αποκλείεται αν το πιστοποιητικό καταγωγής των εισαγόμενων εμπορευμάτων κατατεθεί μετά την επαναφορά των δασμών αυτών από την Επιτροπή.

Σχετικώς, αναφέρεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2789/79, σύμφωνα με το οποίο ένα εμπόρευμα δεν μπορεί να καταλογιστεί στα ανώτατα όρια παρά μόνο αν το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομιστεί πριν από την ημέρα της επαναφοράς των δασμών. Πράγματι, ο καταλογισμός των εμπορευμάτων στα προβλεπόμενα ανώτερα όρια συνιστά τη λογική και νόμιμη προϋπόθεση του ευεργετήματος της δασμολογικής απαλλαγής. Αν μόνο τα εμπορεύματα, για τα οποία προσκομίζεται πιστοποιητικό καταγωγής πριν από την επαναφορά των δασμών, μπορούν να καταλογισθούν στα ανώτατα όρια τότε μόνο γι' αυτά τα εμπορεύματα μπορεί να ισχύσει η δασμολογική απαλλαγή. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 82/57, που προαναφέρθηκε, της 17ης Δεκεμβρίου 1981, κατά το οποίο καταλογισμός στα εγκεκριμένα όρια δεν μπορεί να γίνεται παρά τη στιγμή της πραγματικής προσκόμισης του δικαιολογητικού, από το οποίο εξαρτάται η παραχώρηση του μειωμένου ή μηδενικού αυτού δασμού και η οποία προσκόμιση πρέπει να πραγματοποιηθεί πριν από την ημερομηνία κατά την οποία λαμβάνεται κοινοτικό μέτρο επαναφοράς των κανονικών δασμών. Παρόλο που αυτή η οδηγία δεν εφαρμόζεται ρητά σε εισαγωγές που έγιναν το 1980, εξειδικεύει, πάντως, την οδηγία 79/695 της 24ης Ιουλίου 1979 (ABl. L 205, σ. 19), που ίσχυε ακριβώς κατά τη στιγμή της εν λόγω εισαγωγής.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή τονίζει ότι συνάγεται σαφώς από την προαναφερόμενη απόφαση της 10ης Ιουνίου 1982 ότι αυτή αφορά το κύρος του πιστοποιητικού καταγωγής και εφαρμόζεται στην περίπτωση που η Επιτροπή δεν έχει επαναφέρει τους δασμούς. Αναφερόμενη, ιδίως, στο σκεπτικό της απόφασης αυτής, υποστηρίζει ότι ακόμα και το διατακτικό προϋποθέτει εμμέσως ότι δεν έχουν επαναφερθεί οι δασμοί.

Τέλος, δεν υπάρχει κανένας κανόνας, ο οποίος να θεμελιώνει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη για τους επιχειρηματίες να μπο-

ρούν να προσκομίσουν το πιστοποιητικό καταγωγής και μετά από την επαναφορά των δασμών χωρίς να χάνουν το δικαίωμά τους για δασμολογική απαλλαγή. Πράγματι, το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2789/79 ορίζει σαφώς ότι το πιστοποιητικό καταγωγής πρέπει να προσκομίζεται πριν από την επαναφορά των δασμών. Εξάλλου, τα άρθρα 7 και 11 του εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής δεν περιέχουν καμία ρητή απόκλιση από τη διάταξη αυτή και δεν μπορούν να ερμηνευτούν κατά τρόπο αντίθετο προς το νόμιμο έρεισμά τους.

III — Προφορική διαδικασία

Κατά τη συνεδρίαση της 14ης Ιουλίου 1983, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Jürgen Grunwald και Ξενοφώντα Γιαταγάνα, μέλη της νομικής της υπηρεσίας, ανέπτυξε τις προφορικές παρατηρήσεις της.

Η γενική εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 6ης Οκτωβρίου 1983.

Σκεπτικό

1 Με διάταξη της 29ης Οκτωβρίου 1982, η οποία περιήλθε στο δικαστήριο στις 16 Δεκεμβρίου 1982, το Finanzgericht του Αμβούργου υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικό ερώτημα περί της ερμηνείας του κανονισμού 2789/79 του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 1979, περί ανοίγματος δασμολογικών προτιμήσεων για ορισμένα προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών (ABl. L 328, σ. 25), καθώς και του κανονισμού 3067/79 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 1979, περί του ορισμού της εννοίας των προϊόντων καταγωγής για την εφαρμογή δασμολογικών προτιμήσεων χορηγουμένων από την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα σε ορισμένα προϊόντα χωρών υπό ανάπτυξη (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 94).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρείας Volkswagenwerk AG, η οποία είχε εισαγάγει ορισμένες παρτίδες συσσωρευτών από τη Γιουγκοσλαβία, και του Hauptzollamt (Κεντρικού Τελωνείου) του Braunschweig, σχετικά με την επιβολή από αυτό εισαγωγικών δασμών επί των εμπορευμάτων αυτών, ενώ η εταιρεία που προέβη στην εισαγωγή είχε ζητήσει να της χορηγηθεί η δασμολογική απαλλαγή που προβλέπεται από τον κανονισμό 2789/79.

3 Ο κανονισμός 2789/79 προβλέπει την πλήρη αναστολή των δασμών του κοινού δασμολογίου που αφορούν τα προϊόντα που έχουν περιληφθεί στο παράρτημα Α του κανονισμού, μεταξύ των οποίων οι συσσωρευτές, προς όφελος των εμπορευμάτων που κατάγονται από τις χώρες και τις περιοχές που απαριθμούνται στο

παράρτημα Β, μεταξύ των οποίων η Γιουγκοσλαβία. Η αναστολή προβλέπεται για την περίοδο μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου και της 31ης Δεκεμβρίου 1980. Πάντως, δεν χορηγείται παρά μέχρις ενός ανωτάτου ορίου που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα περισσότερα από τα οικεία προϊόντα. Μόλις επιτευχθεί το ανώτατο όριο που έχει καθοριστεί για κάθε προϊόν, η Επιτροπή μπορεί να επαναφέρει την είσπραξη των δασμών.

4 Προκειμένου να καθοριστεί η στιγμή, κατά την οποία επιτυγχάνεται το ανώτατο όριο, το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2789/79 ορίζει ότι «ο πραγματικός καταλογισμός στα ανώτατα όρια ... των εισαγωγών των εν λόγω προϊόντων διενεργείται κατά το μέτρο που τα προϊόντα αυτά προσκομίζονται στο τελεωνείο με διασαφήσεις περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία ... και συνοδεύονται με πιστοποιητικό καταγωγής.» Το άρθρο 3, παράγραφος 2, προβλέπει ότι ένα εμπόρευμα «δεν μπορεί να καταλογιστεί σε ένα ανώτατο όριο ... παρά μόνο αν το πιστοποιητικό καταγωγής ... προσκομιστεί πριν από την ημερομηνία, κατά την οποία επαναφέρθηκε η είσπραξη των δασμών.»

5 Οι παρτίδες συσσωρευτών, οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο της κυρίας δίκης, διασαφήθηκαν κατά την εισαγωγή και τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία κατά την έννοια της γερμανικής τελωνειακής νομοθεσίας το Φεβρουάριο του 1980. Τα σχετικά πιστοποιητικά καταγωγής προσκομίστηκαν, εντούτοις, μόλις κατά τον Απρίλιο του 1980. Εν τω μεταξύ, είχε επαναφερθεί η είσπραξη δασμών από της 8ης Μαρτίου 1980 με τον κανονισμό 545/80 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 1980 (ABl. L 60, σ. 14).

6 Επειδή η εισαγωγέας υποστήριξε ότι η στιγμή της θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει αποφασιστική σημασία για την εφαρμογή της αναστολής και ότι, εξάλλου, τα πιστοποιητικά καταγωγής έχουν διάρκεια ισχύος δέκα μηνών δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού 3067/79, το εθνικό δικαστήριο αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει ο κανονισμός 2789/79, ιδίως τα άρθρα 2 και 3, σε συνδυασμό με τον κανονισμό 3067/79, ιδίως τα άρθρα 7 και 11, να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι το πιστοποιητικό καταγωγής δεν μπορεί πλέον να προσκομιστεί εγκύρως μετά την επαναφορά του δασμού;»

7 Το Δικαστήριο με την απόφασή του της 10ης Ιουνίου 1982 (Weidenmann, υπόθ. 231/81, Συλλογή 1982, σ. 2259) δέχτηκε ότι η αναστολή της επιβολής δασμών, στο πλαίσιο του συστήματος των δασμολογικών προτιμήσεων υπέρ των ανα-

τυσσόμενων χωρών είναι δυνατό να εφαρμοστεί σε εμπορεύματα που έχουν εισαχθεί, προσκομιστεί προς εκτελωνισμό και δηλωθεί προς διασάφηση για ανάλωση κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, κατά το οποίο εφαρμόστηκε η αναστολή, ακόμη και αν το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομίστηκε μετά τη λήξη της εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, εφόσον το πιστοποιητικό ισχύει και η προσκόμιση αυτή ανταποκρίνεται στους όρους που καθορίζει η εφαρμοστέα ρύθμιση.

8 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η παραπάνω απόφαση αφορά μόνο την περίπτωση, κατά την οποία δεν είχε επαναφερθεί η είσπραξη των δασμών και, συνεπώς,η καθυστερημένη προσκόμιση πιστοποιητικού καταγωγής δεν μπορεί να θεμελιώσει ενδεχόμενη υπέρβαση του ανώτατου ορίου που έχει καθοριστεί για το οικείο εμπόρευμα, εφόσον η αναστολή των δασμών παρατάθηκε. Γι' αυτό το λόγο και η απόφαση δέχεται ότι, αν η Επιτροπή δεν επαναφέρει τους δασμούς κατά τη διάρκεια του εν λόγω ημερολογιακού έτους, η *εκ των υστέρων* προσκόμιση του πιστοποιητικού κατά τους πρώτους μήνες του επόμενου έτους δεν είναι δυνατό, όπως ούτε και *η εκ των υστέρων* προσκόμιση κατά τη διάρκεια του έτους, να επηρεάσει την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού, με τον οποίο θεσπίζεται η αναστολή.

9 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι διαφορετική λύση πρέπει να δοθεί στο πρόβλημα, το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της προκειμένης διαφοράς. Στην περίπτωση που οι δασμοί έχουν επαναφερθεί μεταξύ του χρονικού σημείου της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία και του χρονικού σημείου της προσκόμισης του πιστοποιητικού καταγωγής, τα εμπορεύματα δεν μπορούν πια να καταλογιστούν στο ανώτατο όριο. Κατά την Επιτροπή, για εμπορεύματα που δεν μπορούν να καταλογιστούν δεν μπορεί να χορηγηθεί η εν λόγω δασμολογική απαλλαγή.

10 Το Δικαστήριο συμμερίζεται την άποψη που εξέφρασε η Επιτροπή. Πράγματι, από τις διατάξεις του κανονισμού 2789/79 συνάγεται ότι το ευεργέτημα της αναστολής δεν μπορεί να χορηγείται παρά μόνο στα πλάισια ενός ανώτατου ορίου (άρθρο 1, παράγραφος 3), ότι ο καταλογισμός στο ανώτατο αυτό όριο πραγματοποποιείται κατά την προσκόμιση της διασάφησης περί θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία και του πιστοποιητικού καταγωγής (άρθρο 3, παράγραφος 1) που γίνεται συγχρόνως και ότι ο καταλογισμός αυτός δεν μπορεί να γίνει παρά αν το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομιστεί πριν από την ημερομηνία της επαναφοράς των δασμών (άρθρο 3, παράγραφος 2). Από το σύνολο των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι η προσκόμιση του πιστοποιητικού είναι απαραίτητητη για τον καταλογισμό στο ανώτατο όριο και ότι ο καταλογισμός αυτός είναι αναγκαίος για να χορηγηθεί το ευεργέτημα της δασμολογικής απαλλαγής.

11 Καταφαίνεται, συνεπώς, ότι η δασμολογική απαλλαγή που προβλέπεται από τον κανονισμό 2789/79 αποκλείεται όταν το πιστοποιητικό καταγωγής των εμπορευμάτων που εισάγονται στην Κοινότητα προσκομίζεται μετά από την επαναφορά των εφαρμοζόμενων στα εμπορεύματα αυτά δασμών.

12 Η ερμηνεία αυτή επιρρωνύεται και από πρακτικής απόψεως. Πράγματι, η αποτελεσματική διαχείριση των ανωτάτων ορίων, που επιτρέπονται στο πλαίσιο της δασμολογικής απαλλαγής υπέρ των αναπτυσσόμενων χωρών και περιοχών, θα γινόταν εξαιρετικά δύσκολη, αν γινόταν δεκτό ότι μπορεί ακόμη να χορηγηθεί αναδρομικά το ευεργέτημα της δασμολογικής απαλλαγής, μετά την επαναφορά των δασμών, για εμπορεύματα που το πιστοποιητικό καταγωγής τους προσκομίζεται καθυστερημένα.

13 Τα άρθρα 7 και 11 του κανονισμού 3067/79, επί των οποίων το εθνικό δικαστήριο εφιστά την προσοχή, δεν αντιτίθενται στην ερμηνεία αυτή. Πράγματι, οι διατάξεις αυτές αναφέρονται στη διάρκεια ισχύος των πιστοποιητικών καταγωγής από τη στιγμή της εκδόσεως από την αρμόδια αρχή της χώρας εξαγωγής, καθώς και σε ορισμένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες ένα πιστοποιητικό μπορεί να προσκομιστεί έγκυρα μετά τη λήξη αυτής της προθεσμίας. Συνεπώς, δεν αφορούν το ζήτημα των επιπτώσεων από την επαναφορά των δασμών στο ευεργέτημα της απαλλαγής, όταν το πιστοποιητικό δεν έχει ακόμη προσκομιστεί κατά τη στιγμή από την οποία έχει αρχίσει να ισχύει η επαναφορά αυτή.

14 Υπό τις περιστάσεις αυτές, στο ερώτημα που υπέβαλε το Finanzgericht του Αμβούργου προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 3 του κανονισμού 2789/79 πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι η αναστολή της επιβολής των δασμών που προβλέπει ο κανονισμός αυτός δεν εφαρμόζεται σε εμπορεύματα που έχουν εισαχθεί, προσκομιστεί προς εκτελωνισμό και δηλωθεί προς διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την επαναφορά των δασμών, εφόσον το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομίζεται μετά την έναρξη ισχύος της επαναφοράς αυτής.

Επί των δικαστικών εξόδων

15 Τα έξοδα, στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία κατέθεσε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει, ως προς τους διαδίκους της κυρίας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος, που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε το Finanzgericht του Αμβούργου, με διάταξη της 29ης Οκτωρίου 1982, αποφαίνεται:

Η αναστολή της επιβολής των δασμών που προβλέπει ο κανονισμός αυτός δεν εφαρμόζεται σε εμπορεύματα που έχουν εισαχθεί, προσκομιστεί προς εκτελωνισμό και δηλωθεί προς διασάφηση για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την επαναφορά των δασμών, εφόσον το πιστοποιητικό καταγωγής προσκομίζεται μετά την έναρξη ισχύος της επαναφοράς αυτής.

Koopmans O'Keeffe Bosco

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Οκτωβρίου 1983.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος

T. Koopmans

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIMONE ROZÈS ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Το Finanzgericht του Αμβούργου ερωτά το Δικαστήριο σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού του Συμβουλίου της 10ης Δεκεμβρίου 1979 (2789/79) περί ανοίγματος δασμολογικών προτιμήσεων για ορισμένα προϊόντα καταγωγής αναπτυσσόμενων χωρών [2], ο οποίος χρησίμευσε ως βάση για τον κανονισμό της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 1979 (3067/79) περί του ορισμού της εννοίας των προϊόντων καταγωγής για την εφαρμογή δασμολογικών προτιμήσεων χορηγουμένων από την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα σε ορισμένα προϊόντα χωρών υπό ανάπτυξη [3].

1 — Μετάφραση από τα γαλλικά.

2 — JO L 328 της 24. 12. 1979, σ. 25.

3 — ΕΕ ειδ. έκδ. 02/008, σ. 94.